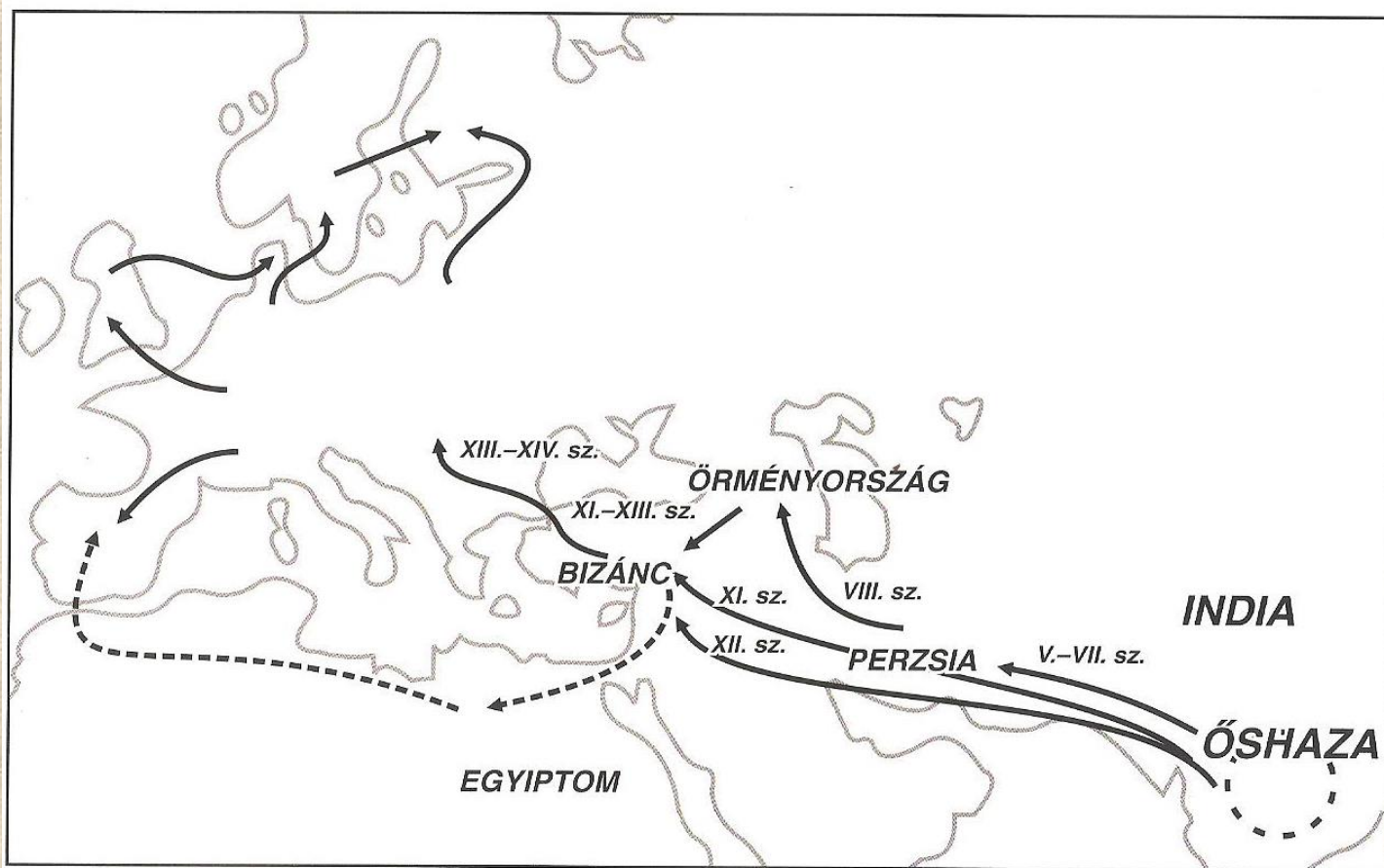

Romák az Unióban és tagállamaiban

- Az Unió legnagyobb etnikai kisebbsége
- 10-12 millió között feltételezik létszámukat
- Minden országban hasonló problémákkal küzdenek
- Diszkrimináció a lakhatás, oktatás, egészségügy, foglalkoztatás terén
- A többségi társadalom magas fokú intoleranciája
- Dokumentumok hiánya
- Átfogó uniós roma politikát sürgetnek,eddiggi próbálkozások kevés eredményt értek el.

A romák vándorlása

A cigányok valószínűsíthető vándorútja

Romák Európában

A legnagyobb roma közösségek (fő)

A romák aránya a lakosságon belül (százalék)

< 0,5
0,5 - 1,0
1,0 - 5,0
5,0 - 10,0
10,0 +

Forrás: Európa Tanács / Népszabadság-grafika

Megjegyzés: 2007-es adatok

Historical distribution of the Romani people:

- Roma
- Sinti
- Manush
- Romanichal
- Romanisæl
- Welsh Kale
- Finnish Kale
- Iberian Kale

Romák becsült létszáma az egyes országokban

- Törökország: kb. 2,0-5,0 millió
- Románia: 1,0-2,5 millió
- Spanyolország: 1,5 millió
- Franciaország: 1,2-1,3 millió
- Magyarország: 0,5-1 mill.
- Bulgária: kb. 850 000
- Szlovákia: 550 000
- Szerbia: 500 000
- Görögország: 300 000
- Macedónia: 240 000
- Csehország: 150-300 000
- Olaszország: 130-160 000
- Németország: 130 000
- Egyesült Királyság: 90 000
- Ukrajna: 50 000
- Koszovó: 40 000

Magyarország

- Példaértékű a szabályozás
- 600.000 – 1.000.000 létszámuk
- Történelmi, etnikai kisebbség
- Kisebbségi önkormányzatok/ kulturális autonómia
- Romungrok, oláh, beás cigányok
- Lovári, beás nyelv használat
- Járóka Lívia/ Mohácsi Viktória roma EP képviselők

Olaszország

- Létszámuk 110.000 körül: több, mint fele roma és olasz állampolgár, a többi nem rendelkezik állampolgársággal
- Betelepülésük két irányból, 14-15.század
- „Nomádügyi hivatal” a Bevándorlási Hivatalon belül
- Tartózkodási engedély (1-6 hó)
- Nyílt romaellenes progaganda
- Nincs kisebbségi jogi státusz, bár a 12 kisebbségek között említést tesznek róluk

Görögország

- 11.században érkeznek, sokan maradnak
- 150.000-300.000 létszámuk
- Nincs etnikai kisebbségi státuszuk
- Békeszerződés 25.000 romát muzulmán hite miatt vallási kisebbségként
- Nyílt diszkrimináció, településrendezés miatt kényszerkialkoltatás

Szlovákia

- 350.000-500.000 fő a lakosság 10%
- Nemzeti kisebbségi státusz
- Romungrok, szlovákul beszélő romák, oláh cigányok
- Kettős identitás problematikája
- Komoly probléma hivatalos iratok hiánya

Németország

- Két ág: - pakisztáni Sindh tartományból származó sintik, illetve a romák
- 100.000 – 110.000 fő
- Elismert kisebbségi státusz az állampolgársággal rendelkezőknek
- Komoly probléma: a jugoszláviai háború menekültjei státusza

Nagy Britannia

- Kb. 90.000 fő travellers
- Nincs kisebbségi státuszuk, csakis a diszkriminációt tiltják
- 1968 Caravan Sites Act: gipsy „ a nomád életmódot folytató személyek, fajukra és eredetükre tekintet nélkül, de nem tekintendők cigánynak a szervezett csoportokban utazgató cirkuszosok és a szórakoztató ipar művelői”

Spanyolország

- 600.000 fő, igen heterogén az ország területén mindenütt megtalálhatóak- calek
- Nemzetiségek joga az autonómiához, de a romákra nem
- Nincs kisebbségi státusz, de külön terv foglalkozik a helyzetük javításával

Románia

- 1.000.000 fő romungro, oláh
- 2011 népszámlálás: 619 ezer a lakosság 3,2%
- Kisebbségi státusz
- Kettős kötődés problematikája
- diszkrimináció

Romák/cigányok, mint etnikai kisebbség

Capotorti : „A kisebbség olyan csoport, amely az állam többi népességéhez viszonyítva számszerű kisebbségben van és nincs domináns helyzetben. Tagjai bár ugyanazon állam polgárai, a többségtől nyelvük, etnikai hovatartozásuk, vagy vallásuk révén különböznek: a csoport saját kultúrája, hagyományai, nyelve és vallása megőrzésére és ápolására irányuló szolidaritás érzékkel rendelkezik, még ha burkolt formában is”

Számszerű kisebbségben élnek

- Komoly probléma: hivatalos népszámlálás adatai és a becsült lélekszámuk

Pl. Románia: hivatalos adat 619 ezer,
becsült 1,5 – 2 millió

Ki a cigány/roma? Többségi vélemény –
saját identitásválasztás

Látható minoritás problematikája

Többes identitás kérdése: Románia/
Szlovákia/ Ukrajna romungrok helyzete

Saját nyelv kérdése

- Sok országban az állam nyelvét használják
- A vándorlás során érintett országok nyelve nagyon befolyásoló
- Romani, nem egységes, több nyelvjárás
- Magyar példa: lovári, beás

Vallás

- önálló cigány vallás
- Muzulmánok (Görögország, Észak Afrika)
- Keresztények: katolikusok

Vándorlás

- Életforma, mely összekötő kapocs, mára már csak időszakos helyváltogatás
- Problémák a helyi közigazgatásnak a lakhatás, oktatás, választó jog terén
- Letelepedett életforma, asszimilációs törekvések fő célja, identitás vesztes

szolidaritásérzés

- „Összetartozás tudat”
- Nemzet hiánya,
- nemzetközi fórum nem elég hatékony
- Romák „nemzetek felettsége”
- Csak a külvilág kezeli őket egységes entitásként
- „kényszerközösség” a többség kirekesztésére válaszul
- Negatív identitás, identitás deficit

Kettős kisebbségi státusz

- Európa Tanács: „A romák különleges kisebbségi csoportot alkotnak, mivel kettős kisebbségi státusszal rendelkeznek. Etnikai közösséget képeznek és legtöbbször a társadalom szociálisan hátrányos helyzetű csoportjaiba tartozik.”
- Speciális kisebbségi jogok
- Tényeken alapuló hátrányos szociális helyzet

Uniós roma stratégia

- 2005. IV. 28. EP közös határozata a romákkal kapcsolatos közös cselekvésre való felhívás
- 2011 magyar EU-elnökség: európai keretstratégia a romák társadalmi befogadásának elősegítése érdekében
- Tagállamoknak kötelező romabefogadási stratégiákat készíteni.

Megvalósítandó feladatok

1. Egységes mérési és adatgyűjtési módszer
2. Hátrányos megkülönböztetés elleni harc: "Zöld könyv"
3. Strukturális alapok konkretizálása a romák szociális hátrányainak felszámolásában
4. Nemzeti etnikai kisebbségi joganyag kerüljön be a közösségi jogba
5. A Bizottságban foglalkozzon egy biztos a nemzeti kisebbségekkel.

6. Negatív identitás tudata változzon:
többségi társadalom előítéleteinek
leépítése, romák pozitív identitásának
felépítése

7. Romani nyelv védelme: (80 nyelvjárás)
képzett nyelvi szakemberek, oktatás,
írásbeliség támogatása

8. Politikai reprezentáció növelése

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**